

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน กรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่*

PARTICIPATION OF PARENTS IN PROMOTING EARLY CHILDHOOD DEVELOPMENT AT THE DEVELOPMENT CENTER PRESCHOOL CHILDREN, BANGKOK, LAK SI DISTRICT

ทศพร เกตุณอม

Thaspor Kettanom

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

Master of Education Program, Siam Technology College, Bangkok, Thailand

*Corresponding author E-mail: kettanom23@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงปริมาณครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่ จำนวน 152 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67 - 1.00 มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ พัฒนาการด้านสังคม ด้านอารมณ์ ด้านร่างกาย และด้านสติปัญญา ส่วนผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ดังนี้ ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วม โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พัฒนาการด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอารมณ์ และด้านสังคมไม่แตกต่างกัน ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วม โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วม แตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่างกันมีส่วนร่วม แตกต่างกันโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, ผู้ปกครอง, พัฒนาการเด็กปฐมวัย, ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน

Abstract

The objective of this quantitative research was to study the level and compared parental participation in promoting early childhood development at the Bangkok Preschool Child Development Center, Lak Si District. The sample group used in the research was 152 parents of

* Received January 19, 2024; Revised January 31, 2024; Accepted February 4, 2024

students in the Bangkok Preschool Child Development Center, Lak Si District. The research instrument was a questionnaire. It was characterized by a 5 - level rating scale. It was a consistency index ranging from 0.67 - 1.00 with a confidence value of 0.97. Statistics used in data analysis were percentages, means, standard deviations, T - test, One - way analysis of variance and pairwise testing with Scheffe's method were used. The research results found that parental involvement in promoting early childhood development was at a high level. When considering each aspect, it was found to be at a high level in every aspect, arranged in order of averages values from highest to lowest as follows: Social, emotional, physical, and intellectual development. As for the results of comparing parents' participation in promoting early childhood development, parents of different ages were involved. When considering each aspect, it was found that physical and intellectual development were significantly different at the .05 level and the social aspect with no difference. Parents with different levels of education were involved. Overall, result indicates that each aspect was significantly different at the .05 level. Parents from different occupations were involved. Parents with different incomes were involved. They were different overall and each aspect was different, statistically significant at the .05 level.

Keywords: Participation, Parents, Early Childhood Development, Preschool Child Development Center

บทนำ

จุดมุ่งหมายหลักในการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566 - 2570 นั้นเน้นคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้ามั่นคงถาวร ย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของประชาชนในชาติเป็นสำคัญ การสร้างประชาชนให้มีคุณภาพจะต้องเริ่มปลูกฝังมาตั้งแต่ วัยแรกเริ่มของชีวิต คือ วัยแรกเกิดจนถึง 6 ขวบ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างฐานะความพร้อมให้แก่เด็กที่จะเจริญเติบโตขึ้นเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ การเน้นคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา หมายถึง การให้ทุกคนในสังคมได้รับการศึกษาให้เต็มตามศักยภาพ มีสติปัญญา ความคิด มีจิตสำนึก รับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นการพัฒนาที่มีพื้นฐานบนความเป็นไทย รู้จักตนเอง รู้จักวัฒนธรรมไทย (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565)

การศึกษาในระดับปฐมวัยเป็นการศึกษาอีกระดับหนึ่งที่มีความสำคัญมากเพราะเป็นการศึกษาช่วงแรกของชีวิตซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นชีวิตของเด็กที่จะสั่งสมประสบการณ์ต่าง ๆ อันเป็นรากฐานของการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นและมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตไปตลอดจนถึงวาระสุดท้ายของชีวิต โดยเหตุนี้ การจัดการศึกษาให้แก่เด็กก่อนประถมศึกษาจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากกับศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนที่จัดการศึกษาระดับนี้ขึ้น เพื่อที่จะมุ่งเน้นและส่งเสริมพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ปลูกฝังศีลธรรมวัฒนธรรมอันดีงามของไทย เพื่อเตรียมความพร้อม ก่อนเข้าเรียนระดับประถมศึกษา ตามแนวคิดของ ปัทมาวดี เล่ห์มงคล และคณะที่อธิบายว่า หลักสูตรก่อนประถมศึกษาเป็นการจัดการศึกษาให้ครอบคลุมเด็กทุกประเภทที่มีอายุ ระหว่าง 2 ถึง 6 ปี โดยจัดในลักษณะของการเตรียมความพร้อมผ่านกิจกรรมการเล่นที่เหมาะสมกับวัย เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาเต็มตามศักยภาพโดยยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา เพื่อให้เด็กสามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุขที่ได้รับการเตรียมความพร้อมก่อนเข้ารับ การศึกษาระดับประถมศึกษา (ปัทมาวดี เล่ห์มงคลและคณะ, 2560) อีกทั้งเป็นการพัฒนาเด็กโดยครอบครัวและ

ชุมชนมีส่วนร่วม โดยเฉพาะ พ่อแม่ หรือผู้ปกครองมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการเข้ารับการศึกษาของบุตรเพราะพ่อแม่ของเด็กทุกคน เป็นครูคนแรกของลูก เป็นผู้เตรียมความพร้อมให้ ก่อนที่ลูกจะเข้าโรงเรียนให้มีความพร้อมด้านร่างกายและจิตใจที่สมบูรณ์ กระฉับกระเฉงที่จะเรียนรู้ ผู้ปกครองมีส่วนช่วยสนับสนุนปัจจัยการเรียนรู้ของเด็กในด้านต่าง ๆ ที่ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนขาดแคลนและมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้น ดังนั้น เพื่อเป็นการปรับปรุงคุณภาพของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนจึงต้องเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน เพราะระบบครอบครัว เป็นระบบทางสังคมที่มีความสำคัญต่อการบริหารโรงเรียน ซึ่งตรงกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ที่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการจัดการศึกษาที่บ้าน หรือการเข้ามามีส่วนร่วมจัดการศึกษาในโรงเรียน บทบาทของพ่อแม่ผู้ปกครองในการเข้ามามีส่วนร่วมจัดการศึกษาจึงถือเป็นตัวชี้วัดหนึ่งที่สำคัญอันจะส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการศึกษาต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564)

ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่ เป็นสถานศึกษาที่ให้การดูแลเด็กปฐมวัยให้มีการพัฒนาด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านสังคมและด้านสติปัญญา โดยให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ผู้ปกครองมีส่วนสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยในทุก ๆ ด้าน เพราะเด็กใช้เวลาอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนเพียงหนึ่งในสามของเวลาที่เด็กอยู่กับครอบครัว ดังนั้น ผู้ปกครอง ซึ่งเป็นผู้ใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด จะต้องสร้างให้เด็กเป็นบุคคลที่มีความสามารถในการดำเนินชีวิตให้เป็นสุขได้ นอกจากนี้ การศึกษาของธัญย์ สุภาแสน เรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า เด็กจะเจริญเติบโตได้มากน้อยเพียงใดอยู่ที่พ่อแม่ผู้ปกครองเป็นสำคัญ ซึ่งมีอิทธิพลอย่างยิ่งในพัฒนาการเด็กทั้ง 4 ด้าน คือ ร่างกาย อารมณ์และจิตใจ สังคม และสติปัญญา ถ้าหากครอบครัวสามารถอบรมเลี้ยงดูเด็กได้อย่างถูกต้อง (ธัญย์ สุภาแสน, 2563) จากรายงานผลการประเมินพัฒนาการประจำปีของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร พบว่า พ่อแม่ ผู้ปกครองใช้เวลาส่วนใหญ่กับการทำงาน ซึ่งทำให้ไม่มีเวลาในการดูแลอบรมสั่งสอนบุตรหลานเท่าที่ควร ผู้ปกครองบางคนเข้าใจว่าเมื่อส่งบุตรหลานเข้ารับการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร แล้วก็หมดหน้าที่ของตน โดยยกหน้าที่และความรับผิดชอบเรื่องการอบรมบ่มนิสัย การส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้กับศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน เพียงฝ่ายเดียวโดยขาดการมองมิติอื่น ๆ ของการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565) ซึ่งพ่อแม่ ผู้ปกครอง จำเป็นจะต้องมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการของบุตรหลานด้วย เพราะการพัฒนาบุตรหลานให้มีคุณภาพนั้น จำเป็นต้องเริ่มจากครอบครัวตั้งแต่เตรียมตัวแต่งงาน การเตรียมตัวสำหรับการเป็นพ่อแม่ การดูแลเด็กตั้งแต่อยู่ในครรภ์และหลังคลอดรวมทั้งการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลต่าง ๆ พ่อแม่ผู้ปกครองจึงเป็นบุคคลสำคัญที่สุดในการพัฒนาบุตรหลานของตนให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2565) อีกทั้งแนวคิดของ เอปสไตน์ (Epstein) อธิบายว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย เป็นการให้ความสำคัญกับบทบาทของผู้ปกครองว่ามีความสำคัญมากในการพัฒนาเด็กให้เติบโตอย่างมีคุณภาพโดยการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็กในแต่ละช่วงวัย (Epstein, J. L., 1995)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษามีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงานพร้อมนำผลจากการศึกษาไปพัฒนาเด็กเล็ก รวมทั้งการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่และในการปฏิบัติงานร่วมกันกับคณะกรรมการสถานศึกษาอันจะส่งผลให้เกิดความผูกพัน ความศรัทธา ความก้าวหน้าทางการศึกษามากขึ้น เพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและมาตรฐานที่สูงขึ้นเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ

เด็กระดับปฐมวัยให้ได้มาตรฐานมากยิ่งขึ้นและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกิดความพึงพอใจและเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างจริงจังต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่ จำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่ จำนวน 247 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่ จำนวน 152 คน โดยการเทียบสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie, R. V. & Morgan, D. W., 1970) จากนั้นใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับฉลาก

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนิยามปฏิบัติการโดยสร้างเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item - Objective Congruence Index: IOC) ได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 - 1.00 นำแบบสอบถามที่ได้มาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้ปกครองในศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่ จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, L. J., 1990) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.97 จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขแล้ว ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) พัฒนาการด้านร่างกาย 2) พัฒนาการด้านอารมณ์ 3) พัฒนาการด้านสังคม 4) พัฒนาการด้านสติปัญญา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ลิเคิร์ต (Likert Scale)

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งหนังสือถึงผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม จำนวน 152 ชุด ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม พร้อมนัดหมายวันรวบรวมข้อมูลกลับคืน โดยผู้วิจัยติดตามเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 152 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับมาวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่ สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่ จำแนกตาม ระดับการศึกษา สถิติที่ใช้ คือ การทดสอบค่าที (t - test) 3) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่ จำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ สถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way ANOVA) เมื่อพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test)

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่ สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่ โดยภาพรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านพัฒนาการด้านร่างกาย	4.37	0.55	มาก
2. ด้านพัฒนาการด้านอารมณ์	4.40	0.54	มาก
3. ด้านพัฒนาการด้านสังคม	4.48	0.60	มาก
4. ด้านพัฒนาการด้านสติปัญญา	4.32	0.61	มาก
รวม	4.39	0.51	มาก

ตารางที่ 1 ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านพัฒนาการด้านสังคม ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.60) ด้านพัฒนาการด้านอารมณ์ ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.54) ด้านพัฒนาการด้านร่างกาย ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.55) และด้านพัฒนาการด้านสติปัญญา ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.61)

2. ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่ ตามตัวแปร อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่ จำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ โดยรวม

จำแนกตาม	สถิติที่ใช้	ค่าสถิติ	P - value
อายุ	F	3.267*	0.02
ระดับการศึกษา	t	- 3.190*	0.00
อาชีพ	F	2.896	0.31
รายได้	F	12.943*	0.00

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 2 พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้ปกครองที่มีอายุ ระดับการศึกษาและรายได้ ต่างกันมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่ โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test) ตามตารางที่ 3 และตารางที่ 4

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่ จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่ ระหว่างอายุที่แตกต่างกัน โดยรวม

อายุ	$\bar{x}$	20 - 29 ปี	30 - 39 ปี	40 - 49 ปี	มากกว่า 50 ปีขึ้นไป
		4.35	4.54	4.41	4.19
20 - 29 ปี	4.35	-	0.19	0.06	0.16
30 - 39 ปี	4.54		-	0.13	0.35*
40 - 49 ปี	4.41			-	0.22
มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	4.19				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 พบว่า ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองที่มีอายุ 30 - 39 ปี แตกต่างจากผู้ปกครองที่มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่ จำแนกตามรายได้เป็นรายคู่ ระหว่างรายได้ที่แตกต่างกัน โดยรวม

รายได้	$\bar{x}$	ต่ำกว่า 10000 บาท/เดือน	10000 - 15000 บาท/เดือน	15001 - 20000 บาท/เดือน	สูงกว่า 20000 บาท/เดือน
		4.07	4.64	4.43	4.24
ต่ำกว่า 10000 บาท/เดือน	4.07	-	- .57*	- .36*	- .17
10000 - 15000 บาท/เดือน	4.64		-	.21	.40*
15001 - 20000 บาท/เดือน	4.43			-	.19
สูงกว่า 20000 บาท/เดือน	4.24				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 พบว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่างกันมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองที่มีรายได้ต่ำกว่า 10000 บาท/เดือน แตกต่างจากผู้ปกครองที่มีรายได้ 10000 - 15000 บาท/เดือน และ รายได้ 15001 - 20000 บาท/เดือน รายได้ 10000 - 15000 บาท/เดือน แตกต่างจากรายได้สูงกว่า 20000 บาท/เดือน ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่ มีพันธกิจที่สำคัญประการหนึ่ง นั่นคือ ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัด

การศึกษา ซึ่งศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่ ได้ปฏิบัติตามพันธกิจที่ตั้งไว้อย่างเคร่งครัด เช่น มีการประชุมผู้ปกครองอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง เพื่อรับทราบนโยบาย แนวทางต่าง ๆ ที่ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่ ต้องการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ โดยต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่ จัดให้มีคณะกรรมการประจำหรือผู้ปกครองเครือข่ายเพื่อการติดต่อสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครอง ครู บุคลากร และผู้ปกครองด้วยกันเอง โดยผู้ปกครองสามารถอาสาเข้ามาเป็นกรรมการของผู้ปกครองเครือข่ายได้ โดยผ่านครูประจำชั้นของบุตรหลานที่กำลังศึกษาอยู่ ตามที่การศึกษาของชนมธิดา ยาแก้ว เรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเขตพื้นที่ภาคตะวันออก ที่ศึกษาวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยด้านร่างกาย ด้านสังคม และด้านสติปัญญาอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอารมณ์อยู่ในระดับมากที่สุด (ชนมธิดา ยาแก้ว, 2560) นอกจากนี้ยังมีการศึกษาของ ณิชภัทร คงชุม เรื่องการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในยุคประเทศไทย 4.0 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพังไกร จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ศึกษาวิจัยพบว่า พัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านอารมณ์ พัฒนาการด้านสังคม พัฒนาการด้านสติปัญญา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพื่อให้เด็กได้มีลักษณะที่พึงประสงค์และส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยสามารถคิด วิเคราะห์ เป็นเด็กเก่ง เด็กดีและมีสุข โดยมีครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง คอยดูแลอย่างใกล้ชิดเพื่อให้การพัฒนาในด้านต่าง ๆ เป็นไปอย่างเต็มศักยภาพของเด็ก (ณิชภัทร คงชุม, 2563)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่ ปรากฏผล ดังนี้

1.1 ด้านพัฒนาการด้านสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่ สอนให้เด็กรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักการแบ่งปัน การรอคอย เสียสละช่วยเหลือผู้อื่นและปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมที่เด็กได้อยู่อาศัยและให้ผู้ปกครองร่วมเป็นแบบอย่างให้เด็กเห็นถึงความเป็นระเบียบ ความสะอาด สวยงาม เพื่อให้เด็กรู้จักการปรับตัวเข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข อีกทั้งยังมีการศึกษาของปราการ เกิดมีสุข เรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน ชุมชนวัดบูรณาวาส เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ที่ศึกษาวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยโดยรวมในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยด้านร่างกาย ด้านสังคม และด้านสติปัญญาอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอารมณ์อยู่ในระดับมากที่สุด (ปราการ เกิดมีสุข, 2564) นอกจากนี้ การศึกษาของนภัสสร สว่างโคตร เรื่องการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามทัศนะของบุคลากรเขตอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ศึกษาวิจัยพบว่า พัฒนาการด้านสังคมของเด็กปฐมวัย เด็กรู้จักคำว่า “สวัสดี” ทักทายและแสดงความเคารพผู้ใหญ่ด้วยการไหว้และการนอบน้อม เด็กพูดจาสุภาพ ใช้คำลงท้ายด้วย ครับ - ค่ะ และรู้จักขอบคุณ ขอโทษ ให้เหมาะสมตามโอกาส (นภัสสร สว่างโคตร, 2563)

1.2 ด้านพัฒนาการด้านอารมณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่ ได้จัดกิจกรรมให้เด็กรู้จักการมีระเบียบวินัย เมื่อหิบบอกเล่นมาแล้วเก็บที่เดิมอย่างมีระเบียบและผู้ปกครองร่วมชื่นชมในผลงานของเด็ก เช่น การวาดภาพ เพื่อให้เด็กภาคภูมิใจในผลงานเป็นต้น ซึ่งการศึกษาวิจัยของโชติกาเหมือนอุ่น เรื่องการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโรงเรียนสบเปิงวิทยา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ที่ศึกษาวิจัยพบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ร้อยละ 67.3 - 90.9 ส่งเสริมทักษะกล่อมเนื้อให้เด็กบ้างเป็นบางครั้ง ผู้ใหญ่ร้อยละ 80 - 90 ส่งเสริมให้เด็กพัฒนา

ทักษะกล้ามเนื้อเล็กสม่ำเสมอ ผู้ปกครองร้อยละ 50.9 - 76.4 มีการส่งเสริมทักษะการวาดภาพลายเส้นให้เด็กบ้าง เป็นครั้งคราว และส่งเสริมทักษะความคล่องแคล่วให้เด็กเป็นบางครั้งคิดเป็นร้อยละ 60.9 - 92.7 ของผู้ปกครอง นอกจากนี้ ยังพบว่า การเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยด้านการส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกาย ตามปัจจัยพื้นฐานของผู้ปกครอง ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน การเลี้ยงดูเด็กไม่แตกต่างกัน ยกเว้นปัจจัยด้านจำนวนบุตรและปัจจัยด้านสถานภาพ สมรส มีผลต่อการส่งเสริมทักษะด้านกล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก และทักษะความคล่องแคล่ว (โชติกา เหมือนอุ่น, 2563) อีกทั้งการศึกษาของนนทิยา น้อยจันทร์ เรื่องแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่ศึกษาวิจัยพบว่า พัฒนาการด้านอารมณ์ความรู้สึกของเด็กปฐมวัย ไม่ทำร้ายผู้อื่นเมื่อไม่พอใจ เริ่มมีความมั่นใจในตนเอง จัดกิจกรรมให้เด็กรู้จักการมีระเบียบวินัย เมื่อหยิบของเล่นมาแล้วเก็บที่เดิมอย่างมีระเบียบ ร่วมส่งเสริมด้วยการชมเชยเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่ดีและร่วมสวดแทรกคุณธรรม จริยธรรมให้กับเด็กในทุกกิจกรรมการเรียนรู้ (นนทิยา น้อยจันทร์, 2563)

1.3 ด้านพัฒนาการด้านร่างกาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่ ให้ผู้ปกครองร่วมจัดให้เด็กมีการนอนพักผ่อนกลางวัน และร่วมจัดหาอาหารที่ถูกหลักอนามัยและมีประโยชน์ให้เด็กรับประทาน ตามที่การศึกษาของจริยา ทรงนิพิฐกุล เรื่องบทบาทของผู้ปกครองกับการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ที่ศึกษาวิจัยพบว่า บทบาทของผู้ปกครองกับการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัย 3 ฐานะ คือ 1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในฐานะผู้เข้าร่วมกิจกรรม โดยเป็นผู้อาสาในกิจกรรมพิเศษ 2) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในฐานะผู้เสริมประสบการณ์แก่นักเรียน พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โดยการจัดหาหนังสือภาพ ดูแล แนะนำให้เด็กทำการบ้าน แนะนำช่วยเหลือเมื่อเด็กต้องการ 3) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในฐานะผู้สนับสนุนสถานศึกษา พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนสนับสนุนในเรื่องการทำความเข้าใจและให้ความร่วมมือตามข้อกำหนดของโรงเรียน ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา คือ 1) ผู้ปกครองไม่มีเวลา 2) ไม่ได้รับแจ้งข่าวสารข้อมูล 3) ผู้ปกครองไม่ทราบความต้องการของโรงเรียน (จริยา ทรงนิพิฐกุล, 2562) อีกทั้งยังมีการศึกษาของวรินธร สีทา เรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาลนคร จังหวัดปทุมธานี ที่ศึกษาวิจัยพบว่า การส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมากประกอบด้วยพัฒนาการ 4 ด้าน คือ พัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านอารมณ์ พัฒนาการด้านสังคม พัฒนาการด้านสติปัญญา ควรมีการจัดการศึกษาและพัฒนาตามวุฒิภาวะของเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยนั้น พัฒนาการจะเกิดขึ้นอย่างมีระเบียบแบบแผนตามธรรมชาติที่ได้กำหนดขึ้นเป็นลำดับขั้น การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว นอกจากจะเป็นการเจริญเติบโตของเนื้อเยื่อและโครงสร้างทางร่างกายแล้ว ยังรวมถึงการเปลี่ยนแปลงทางหน้าที่และพฤติกรรมของสิ่งเหล่านั้นด้วย ขั้นตอนของพัฒนาการที่เกิดขึ้นเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางชีวภาพของร่างกาย คือ การบรรลุวุฒิภาวะของร่างกาย ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนั้นจะนำมาถึงความสามารถใหม่ ๆ โดยมีพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลง รองลงมาจากวุฒิภาวะ ความต้องการพื้นฐานด้านร่างกาย (วรินธร สีทา, 2565)

1.4 ด้านพัฒนาการด้านสติปัญญา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่ สอนให้เด็กนักเรียนรู้เรื่องจำนวนเรื่องการเปรียบเทียบขนาดและปริมาณจากวัสดุจริงและส่งเสริมให้เด็กแก้ปัญหาด้วยตัวเองโดยผู้ปกครองให้คำแนะนำ ตามที่การศึกษาของ เยาวลักษณ์ แก้วโกย เรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลปะเตียบ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ศึกษาวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยโดยรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการส่งเสริมพัฒนาการของ

เด็กปฐมวัยด้านร่างกาย ด้านสังคม และด้านสติปัญญาอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอารมณ์อยู่ในระดับมากที่สุด (เยาวลักษณ์ แก้วโกย, 2560) อีกทั้งการศึกษาของนมัสสิน เจาะโนะ เรื่องผลของโปรแกรมการกระตุ้นพัฒนาการอย่างมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่อพัฒนาการของเด็กอายุ 2 - 5 ปี ที่ศึกษาวิจัยพบว่า พัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย เด็กสามารถเรียนรู้เรื่องจำนวน เรื่องการเปรียบเทียบขนาดและปริมาณ จากวัสดุจริง เด็กแก้ปัญหาด้วยตัวเองโดยผู้ปกครองให้คำแนะนำและเด็กมีโอกาสสนทนาโต้ตอบแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน (นมัสสิน เจาะโนะ, 2562)

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่

2.1 ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่ แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พัฒนาการด้านร่างกายและ พัฒนาการด้านสติปัญญาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนพัฒนาการด้านอารมณ์และ พัฒนาการด้านสังคมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้ปกครองที่มีอายุมากกว่าผู้ปกครองที่มีอายุน้อย ไม่ค่อยเข้าใจและไม่มีเวลา มาเข้าร่วมในการพัฒนาเด็กกับทางศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่ ตามที่การศึกษาของสมคิด นาคขวัญ เรื่องการพัฒนาร่วมกันของผู้ปกครองในการบริหารจัดการ การศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ที่ศึกษาวิจัยพบว่า ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (สมคิด นาคขวัญ, 2562) นอกจากนี้การศึกษาของ จุฑามาศ พันสวรรค เรื่องการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารจัดการศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลนครเชียงใหม่ ที่ศึกษาวิจัยพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการ จัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (จุฑามาศ พันสวรรค, 2562)

2.2 ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของศูนย์ พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่ำไม่ค่อยมีความรู้ความเข้าใจในการอบรมเลี้ยงดูเด็กและที่สำคัญไม่ค่อยมีเวลาให้กับ เด็กเพราะต้องใช้เวลากับการทำงาน ในขณะที่ผู้ปกครองที่มีการศึกษาสูงมีโอกาสรับข้อมูลข่าวสารในเรื่องต่าง ๆ มากและให้ความสนใจต่อการเลี้ยงดูบุตรให้มีคุณภาพ ตามที่การศึกษาของอักรินทร์ ทองคำแท้ เรื่องการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา จังหวัดชลบุรี ที่ศึกษาวิจัยพบว่า ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีบทบาทการมีส่วนร่วมในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยใน 4 ด้าน โดยรวมแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านร่างกายที่ไม่แตก ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (อักรินทร์ ทองคำแท้, 2560) อีกทั้งยังมีการศึกษาของเยาวลักษณ์ แก้วโกย เรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ปะเตียบ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ศึกษาวิจัยพบว่า ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีบทบาทการมีส่วนร่วม ในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยใน 4 ด้าน โดยรวมแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านร่างกายที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (เยาวลักษณ์ แก้วโกย, 2560)

2.3 ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็ก ก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่ แตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพต่างกันมีช่วงเวลาในการทำงานต่างกัน เช่น ผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับราชการหรือ

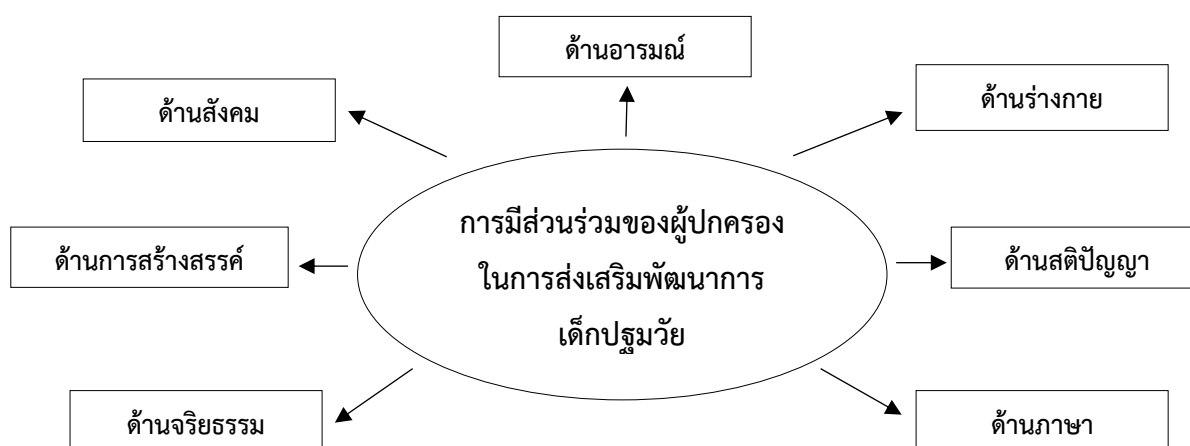

พนักงานเอกชน หรืออาชีพรับจ้าง ต่างมีเวลาการทำงานที่ชัดเจน ช่วงเวลาของผู้ปกครองจะสามารถอยู่กับเด็กและสามารถดูแลและส่งเสริมพัฒนาการของเด็กจึงไม่มีความแตกต่างกัน ตามที่การศึกษาของ อัครินทร์ ทองคำแท้ เรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา จังหวัดชลบุรี ที่ศึกษาวิจัยพบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีบทบาทการมีส่วนร่วมในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยใน 4 ด้าน โดยรวมแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันเกือบทุกด้าน ยกเว้น ด้านร่างกายที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (อัครินทร์ ทองคำแท้, 2560) นอกจากนี้ยังมีการศึกษาของ เยาวลักษณ์ แก้วโกย เรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลปะเตียบ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ศึกษาวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามอาชีพโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (เยาวลักษณ์ แก้วโกย, 2560)

2.4 ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่างกันมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่ แตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้มากมีความสามารถสนับสนุนสิ่งต่าง ๆ เช่น อาหาร การเรียนรู้นอกสถานที่ สื่อและอุปกรณ์เสริมทักษะอื่น ๆ เกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็กได้มากกว่าผู้ปกครองที่มีรายได้น้อย ตามที่การศึกษาของจริยา ทรงนิพิฐกุล เรื่องบทบาทของผู้ปกครองกับการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ที่ศึกษาวิจัยพบว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่างกัน มีบทบาทการมีส่วนร่วมกับการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (จริยา ทรงนิพิฐกุล, 2562) นอกจากนี้ยังมีการศึกษาของ โชติกา เหมือนอ่อน เรื่องการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโรงเรียนสบเปิงวิทยา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ที่ศึกษาวิจัยพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีรายได้ต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (โชติกา เหมือนอ่อน, 2563)

องค์ความรู้ใหม่

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยให้สมกับวัยได้นั้น ควรส่งเสริมพัฒนาการทักษะแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านสังคมส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร การสร้างสัมพันธ์และร่วมมือกับผู้อื่น ทั้งเด็กวัยเดียวกัน รุ่นน้อง รุ่นพี่ หรือผู้ใหญ่เพื่อเด็กปฐมวัยจะได้มีปฏิสัมพันธ์และเรียนรู้การสื่อสารและเห็นถึงคุณค่าของความแตกต่าง ด้านอารมณ์ส่งเสริมความสามารถด้านการควบคุมอารมณ์และจัดการกับอารมณ์ของตนเองได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะสัมพันธ์กับพัฒนาการตามอายุและความสามารถทางสติปัญญาของเด็ก ๆ ด้วย ด้านร่างกายตามความสามารถในการเคลื่อนไหวของเด็กปฐมวัย เด็ก ๆ จะต้องมิกกล้ามเนื้อที่แข็งแรงทั้งกล้ามเนื้อมัดเล็กและมัดใหญ่ มีประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหวที่สมวัย ทั้งการเห็น การได้ยินและการสัมผัส ส่วนสรีระทางกาย ควรได้รับอาหารตามวัยที่เหมาะสม ครบทั้ง 5 หมู่ ด้านสติปัญญา ส่งเสริมทักษะในเรื่องของความจำ การพัฒนาความคิด มีเหตุผล สามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ ด้านภาษา เด็ก ๆ ต้องสามารถเข้าใจภาษาและการสื่อความหมาย ทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน เช่น สามารถเข้าใจศัพท์และเรียงคำให้เป็นประโยค การอ่านเขียนคำง่าย ๆ เช่น เขียนชื่อตัวเอง สามารถสื่อสารให้ผู้อื่นรับรู้ด้วยภาษาท่าทาง การอ่านการเขียนและสัญลักษณ์ได้ถูกต้อง ด้านจริยธรรม ส่งเสริมวินัย รู้จักผิดชอบชั่วดี เช่น มีความซื่อสัตย์ บอกได้ว่าสิ่งของใดเป็นของตนเองและสิ่งของใดเป็นของผู้อื่น ไม่พูดปด ยอมรับผิดเมื่อตนเองกระทำผิด มีความเอื้อเฟื้อแบ่งปันให้ความร่วมมือและช่วยเหลือผู้อื่น ด้านการสร้างสรรค์ ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ เพื่อจะได้มีทักษะในด้านศิลปะแขนงต่าง ๆ

ภาพที่ 1 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่ พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในด้านพัฒนาการด้านสังคม ด้านอารมณ์ ด้านร่างกาย และด้านสติปัญญา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้ 1) ด้านพัฒนาการด้านสังคม ครูและผู้ปกครองควรร่วมกันสอนให้เด็กทำกิจกรรมคนเดียวและปฏิบัติเป็นกลุ่มและฝึกให้เด็กมีระเบียบวินัยและปฏิบัติตามกฎระเบียบทางสังคมเบื้องต้น 2) ด้านพัฒนาการด้านอารมณ์ ครูและผู้ปกครองควรร่วมกันสอนให้เด็กรู้จักควบคุมตนเองด้วยการอธิบายเหตุผลและยกตัวอย่างให้เด็กเข้าใจและส่งเสริมด้วยการชมเชยเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่ดี 3) ด้านพัฒนาการด้านร่างกาย ครูและผู้ปกครองควรร่วมกันจัดสถานที่ให้เด็กได้ออกกำลังกายในสนามกลางแจ้ง และควรจัดให้เด็กมีกิจกรรมเคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะ เพื่อพัฒนาการทางด้านร่างกายของเด็ก 4) ด้านพัฒนาการด้านสติปัญญา ครูและผู้ปกครองควรร่วมกันส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้โดยผ่านการเล่น และทบทวนการเรียนอ่านเขียน และการนับตัวเลขเพื่อฝึกสติปัญญารู้จักวิเคราะห์ เป็นการส่งเสริมพัฒนาการสติปัญญา และพบข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป 1) ควรศึกษาประสิทธิผลการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน 2) ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน

เอกสารอ้างอิง

- จริยา ทรงนิพิฐกุล. (2562). บทบาทของผู้ปกครองกับการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จุฑามาศ พันสุวรรณ. (2562). การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลนครเชียงใหม่. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

- ชนมธิดา ยาแก้ว. (2560). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเขตพื้นที่ภาคตะวันออก. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- โชติกา เหมือนอ่อน. (2563). การบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโรงเรียนสบเปิงวิทยา อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ณิชาภัทร คงชุม. (2563). การพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในยุคประเทศไทย 4.0 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพังไกร จังหวัดนครศรีธรรมราช . ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช.
- ธัญย์ สุภาแสน. (2563). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการศึกษา. วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- นภัสสร สว่างโคตร. (2563). การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามทัศนะของบุคลากร เขตอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- นมัสสินี เจาะโนะ. (2562). ผลของโปรแกรมการกระตุ้นพัฒนาการอย่างมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่อพัฒนาการของเด็กอายุ 2 - 5 ปี. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- นันทิยา น้อยจันทร์. (2563). แนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปราการ เกิดมีสุข. (2564). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน ชุมชนวัดปุณณवास เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.
- ปัทมาวดี เล่ห์มงคลและคณะ. (2560). การพัฒนาหลักสูตรดุขภูมิตสาขาศึกษาปฐมวัยศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์, 32(2), 81-94.
- เยาวลักษณ์ แก้วโกย. (2560). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลปะเตียบ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดบุรีรัมย์. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- วรินทร์ สีทา. (2565). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาลนคร จังหวัดปทุมธานี. ใน วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการศึกษา. วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สมคิด นาคขวัญ. (2562). การพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการศึกษา กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

- _____. (2565). รายงานผลการประเมินพัฒนาการประจำปีของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2565). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พรินทวาทกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566 - 2570. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- อักรินทร์ ทองคำแท้. (2560). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนอัสสัมชัญ ศรีราชา จังหวัดชลบุรี. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essential of Psychological Testing*. (5th ed.). New York: Harper Collins Publishers.
- Epstein, J. L. (1995). School/family/community partnerships: Caring for the children we share. *Phi Delta Kapan*, 76(9), 701-712.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.